

UBND HUYỆN BÙ ĐĂNG
TRUNG TÂM
DỊCH VỤ NÔNG NGHIỆP

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: /TTDVNN
“Phối hợp tuyên truyền cho bà con nông dân
trồng mới và chăm sóc điều ghép”

Bù Đăng, ngày 06 tháng 08 năm 2024

Kính gửi:

- Phòng Văn hoá & Thông tin;
- Lãnh đạo UBND các xã, thị trấn.

Thực hiện công văn số 14/KH-TT DVNN, ngày 14/04/2024 của Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp tỉnh Bình Phước về việc giao giống cây điều tái canh cho hộ đồng bào dân tộc, hộ nghèo, hộ cận nghèo và hộ gia đình chính sách năm 2024.

Nhằm giúp cho người dân nắm được các biện pháp kỹ thuật trồng, chăm sóc và phòng trừ sâu, bệnh cho cây điều ghép. Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp Bù Đăng ban hành “Quy trình trồng và chăm sóc điều ghép”; Kính đề nghị Lãnh đạo Phòng Văn hóa và Thông tin huyện; UBND các xã, thị trấn chỉ đạo bộ phận chuyên môn tuyên truyền sâu rộng đến bà con nông dân về “Quy trình trồng và chăm sóc điều ghép” (*Kèm theo quy trình trồng và chăm sóc điều ghép*).

Trong quá trình tuyên truyền, hướng dẫn thực hiện có những vướng mắc vui lòng liên hệ Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp Bù Đăng. Bộ phận Khuyến nông - Trồng trọt và Bảo vệ thực vật thông qua bà Nguyễn Thị Cúc - ĐT 0386900069 để được giải đáp.

Kính đề nghị Lãnh đạo Phòng VH-TT huyện, Lãnh đạo UBND các xã, thị trấn quan tâm chỉ đạo thực hiện để giúp bà con nông dân có các biện pháp chăm sóc điều hiệu quả./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- UBMTTQ VN huyện;
- Phòng NN & PTNN;
- Hội Nông dân huyện;
- GD, các PGD TTDVNN;
- Lưu.

**KT.GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Huỳnh Văn Thành

Quy trình

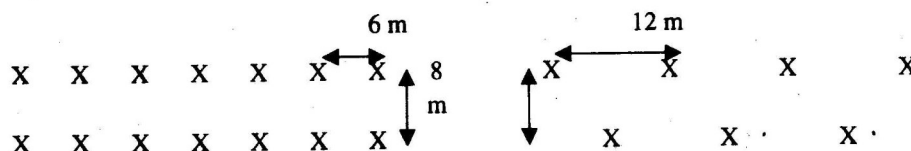
Trồng và chăm sóc điều ghép.

(Ban hành kèm theo Công văn số 27 /TTDVNN, ngày 06/08/2024)

1. Mật độ và khoảng cách:

Tùy theo độ phì nhiêu của đất mà có thể trồng điều với mật độ từ 100 đến 300 cây/ha. Tuy nhiên, mật độ trồng thích hợp nhất là 200 cây/ha với khoảng cách 6 x 8 m. Khi cây ở hàng 6 m chạm tán thì tiến hành tỉa thưa và giữ mật độ cố định khoảng 100 cây/ha. Phương pháp trên được minh họa ở hình:

Hình: Thiết kế vườn theo hai giai đoạn

2. Cây điều giống:

Cây giống ghép cần đạt các tiêu chuẩn sau: Bầu đất có kích thước 15 x 33 cm hay 15 x 25 cm. Đường kính gốc từ 0,7 cm trở lên. Chiều cao chồi ghép từ 10 cm trở lên. Cây giống phải có ít nhất 1 đến 2 tầng lá đã phát triển hoàn chỉnh. Tuổi xuất vườn từ 45 ngày trở lên kể từ khi ghép.

3. Trồng mới:

3.1. Lập vườn:

Ở những vùng đất bằng phẳng hay có độ dốc thấp hàng điều nên được trồng theo hướng Bắc - Nam còn ở những vùng đồi dốc thì hàng điều nên thiết kế theo đường đồng mức để hạn chế xói mòn đất.

3.2. Chuẩn bị hố trồng:

Phóng cọc theo khoảng cách và mật độ đã thiết kế.

Hố trồng điều phải có kích thước từ 60x60x60 cm trở lên. Sau khi đào hố xong, gạt lớp đất mặt xuống đáy 1/3 hố. Tiếp theo trộn đều 10 - 20 kg phân chuồng hoai và 0,5 - 1,0 kg Super lân với đất mặt rồi gạt xuống hố. Sau đó gom đất mặt xung quanh đắp mặt hố cao hơn mặt đất nền 20 cm để tránh đọng nước khi đất và phân chuồng trong hố bị dễ xuống. Nên phóng cọc trở lại để trồng được thẳng hàng.

Hố trồng cần phải được chuẩn bị xong một tháng trước khi trồng.

3.3. Trồng cây:

Khi trồng dùng dao hay liềm sắc cắt đáy bầu và rễ đuôi chuột bị cuộn xoắn. Đào một hố nhỏ ở chính giữa hố rồi đặt bầu cây con xuống hố sao cho mặt bầu thấp hơn mặt đất nền chừng 5 - 10 cm để tránh cây bị xói gốc khi mưa lớn. Sau đó dùng dao rạch theo chiều dọc của bầu và kéo bao ni lon lên. Nén chặt đất xung quanh bầu đất.

Trồng dặm ngay khi thấy cây bị chết. Nên rải thêm thuốc BVTV có hoạt chất *Abamectin, Amemectin,...* để hạn chế kiến, mối phá hoại cây con.

4. Làm cỏ và trồng xen:

4.1. Làm cỏ:

Trong thời kỳ cây còn nhỏ cần làm sạch cỏ xung quanh gốc cách mép tán 0,5 - 1m. Thường làm 4-5 đợt cỏ mỗi năm. Vào cuối mùa mưa nên phát cỏ và đốt để hạn chế cháy vườn vào mùa khô.

Có thể trồng xen cây ngắn ngày khi vườn điều chưa khép tán để hạn chế cỏ dại, chống xói mòn và gia tăng thu nhập. Để hạn chế việc cạnh tranh dinh dưỡng và ánh sáng với điều, cây trồng xen cần trồng thành băng cách mép tán điều khoảng 1m.

Các cây trồng xen được khuyến cáo theo thứ tự ưu tiên là đậu phộng, đậu xanh, đậu đen, bông vải và một số cây ngắn ngày có tán thấp khác.

5. Tạo tán và tỉa cành:

- Việc tạo tán được bắt đầu thực hiện từ năm thứ hai. Nên để cây điều chỉ có một thân chính, để lại các cành cấp 1 cách mặt đất khoảng 50 cm và phân bố đều để tạo tán hình mâm xôi.

- Tỉa cành: cần thường xuyên tỉa bỏ những cành nằm phía trong tán, bị che bóng, các cành bị sâu bệnh và cành vượt.

6. Bón phân:

Thời kỳ kiến thiết cơ bản của vườn điều ghép thường kéo dài khoảng 2 năm kể từ khi trồng tùy theo điều kiện đất đai và chăm sóc. Ở giai đoạn này cây cần được bón phân nhiều đợt (3 - 5 đợt/năm) với liều lượng ít vào lúc cây đã hoàn thành đợt lá trước và chuẩn bị phát đợt lá tiếp theo. Liều lượng phân bón khuyến cáo được trình bày ở bảng dưới. Trong 6 tháng đầu, cây mới trồng cần bón lượng phân rất ít (10g/cây/đợt) và cách xa gốc từ 25 - 30 cm để tránh hiện tượng cây bị chết do xót rễ; đặc biệt cây trồng trên đất có thành phần cơ giới nhẹ cần chia làm nhiều lần bón.

Bảng: Liều lượng phân bón khuyến cáo cho Điều ở thời kỳ kiến thiết cơ bản

Tuổi cây (năm)	Số đợt bón (đợt/năm)	Dạng nguyên chất (g/cây/đợt)		
		N	P ₂ O ₅	K ₂ O
1	4-5	9	3	3
2	3	90	30	30

7. Phòng trừ sâu bệnh:

7.1. Phòng trừ sâu hại:

7.1.1. Sâu đục ngọn (bọ phấn đầu dài):

Hình thái:

Sâu trưởng thành có màu nâu đen, dài 10-13mm. Phần đầu kéo dài thành một cái vòi cứng, dùng để đục lỗ đẻ trứng vào các mô non, chồi non. Trứng màu kem hình bầu dục, sâu non màu trắng trong lỗ chồi non.

Tập tính:

Vòng đời kéo dài 46-53 ngày

Trưởng thành 15-30 ngày; Sâu non 7-8 tháng; Nhộng: 1,5-2 tháng

Sâu dùng mỏ đục vào mô và chồi non đẻ trứng. Trên một chồi có từ 8-10 lỗ đục nhưng chỉ có 1-2 quả trứng được đẻ ở lỗ thứ 2 từ trên xuống. Sâu non khi nở đục lên ngọn và đục trong lỗ chồi non để ẩn náu. Chồi bị hại lá non bị co lại sau đó héo dần rồi teo lại ngừng sinh trưởng, sâu có thể phát triển 3 lứa trong 1 năm. Sâu trưởng thành xuất hiện nhiều nhất vào tháng 1 tháng 5 và tháng 9. Sâu non rơi vào các thời điểm tháng 2 tháng 6 và tháng 10.

Biện pháp phòng trừ:

Mỗi đợt cây ra chồi non cần chủ động phun xịt sớm để phòng trừ. Khi phát hiện chồi bị đục héo dùng kéo cắt bỏ mang đi nơi khác tiêu hủy hoặc đốt bỏ.

Dùng những loại thuốc có hoạt chất như: *Emamectin Benzoate*, *Imidacloprid*, *Spirotetramat*... phun 1-2 lần, lần cách lần 7-10 ngày.

17.1.2. Bọ xít muỗi (*Helopeltis theivora* Waterh. và *H. antonii* Sign.)

Đặc điểm nhận dạng:

Trong vườn điều thường hiện diện hai loài bọ xít muỗi gây hại, loài *Helopeltis theivora* Waterh. có đầu màu hơi xanh hoặc đen, phần lưng ngực có vệt ngang nâu vàng, bụng xanh cẩm thạch, ấu trùng có màu xanh lá mạ. Loài *Helopeltis antonii* Sign. có phần đầu đen, phần lưng ngực màu đỏ, ấu trùng có màu đỏ.

Tập quán gây hại:

Ấu trùng và thành trùng bọ xít muỗi dùng vòi chích vào các mô non để hút nhựa trên lá non, chồi non, cành hoa và quả non làm cho khô chồi non, rụng lá, khô bông và rụng quả non. Bọ xít muỗi gây hại quanh năm trên vườn điều ở giai đoạn kiến thiết cơ bản do cây ra lá non liên tục.

Biện pháp phòng trừ:

Vệ sinh đồng ruộng, làm cỏ và phát quang bụi rậm để vườn thông thoáng giúp giảm mật độ bọ xít muỗi trong vườn. Sử dụng các loại hoá chất bảo vệ thực vật thuộc nhóm *Pyrethoid* có hiệu quả cao trong việc phòng trừ bọ xít muỗi, có thể dùng Alpha Cypermethrin hoặc *Lambda-cyhalothrin* pha với nồng độ 0,1%.

Dùng kéo cắt, đốt hoặc chôn các chồi non bị bọ phần đầu dài gây hại. Dùng thuốc bảo vệ thực vật cho hiệu quả thấp vì ấu trùng sống trong lỗ chồi, cần phun thuốc lúc thành trùng đến đẻ trứng khi cây đang ra chồi non, sử dụng các thuốc BVTV có hoạt chất như: *Cypermethrin* nồng độ 0,05-0,1%, *Fenvalerate* 3,5% + *Dimethoate* 21,5% nồng độ 0,15-0,3%, phun 1-2 lần, lần cách lần 7-10 ngày.

7.1.3. Rệp sáp, rầy mềm:

Thường gây hại trên đợt non, hoa và quả non

Khi bị rầy mềm hoặc rệp sáp sử dụng các loại thuốc có hoạt chất *Spirotetramat, thiamethoxam...* phun 1-2 lần, lần cách lần 7-10 ngày. Phun vào sáng sớm hoặc chiều mát.

7.2. Bệnh hại:

7.2.1. Bệnh thán thư:(*Gloeosporium sp.* và *Colletotrichum gloeosporioides*)

Tác nhân và triệu chứng:

Bệnh do nấm *Gloeosporium sp.* và *Colletotrichum gloeosporioides* gây ra, loài *Gloeosporium sp.* gây hại phổ biến hơn. Khi cây bị bệnh thường thấy các vết bệnh có màu nâu xuất hiện trên chồi non, lá, cành hoa và quả. Ở cây bị bệnh nặng có thể thấy nhựa cây tiết ra trên các vết bệnh, cành bị khô và chết dần. Hạt và quả non nhăn lại, khô đen và rụng khi bị nấm gây hại nặng.

Biện pháp phòng trừ:

Vệ sinh đồng ruộng, dọn sạch cỏ và phát quang bụi rậm để vườn thông thoáng, cắt tỉa và đốt các cành bị sâu bệnh, chết khô nhằm tiêu diệt mầm bệnh tiềm tàng trong vườn.

Khi cây bị bệnh dùng thuốc bảo vệ thực vật có hoạt chất như: *Bordeaux, Oxyclozua (Đồng đỏ), Difenoconazole + Propiconazole, Azoxystrobin + Difenoconazole, Mancozeb, Propineb...* phun 2-3 lần, lần cách lần 7-10 ngày.

7.2.2. Bệnh cháy lá, khô cành:

Tác nhân và triệu chứng:

Do nấm *Pestalotia sp* và *Botryodiplodia* kết hợp gây ra. Bệnh thường xuất hiện vào mùa mưa khi vườn cây có độ ẩm cao và ở những vườn gần vườn trồng cây cao su.

Nấm bệnh thường xâm nhập qua vết thương cơ giới, hoặc do côn trùng cắn phá và lây lan qua không khí. Nấm bắt đầu tấn công vào các cành trên cao, cây khô dần từ ngọn xuống. Lúc đầu các đốm xuất hiện trên vỏ cây có màu trắng sau chuyển sang màu hồng, các bào tử nấm lan dần xuống theo nước mưa. bệnh xuất hiện nhiều trên những vườn điều chăm sóc kém, nhiều cỏ dại, bón phân không hợp lý.

Biện pháp phòng trị:

- Thường xuyên thăm vườn phát hiện bệnh kịp thời; vệ sinh vườn, cưa bỏ cành bị bệnh và những cành kém hiệu quả để vườn cây được thông thoáng.

- Phòng trừ các loại côn trùng gây vết thương cơ giới như bọ xít muỗi, bọ đục nõn, nhằm hạn chế nấm bệnh xâm nhập và gây hại.

- Định kỳ phun phòng sau thời điểm cắt tỉa cành và trong giữa mùa mưa. Sử dụng các loại thuốc BVTV có hoạt chất như: *CopperOxychloride + Kasugamycin, Tricyclazole*, phun 1-2 lần, lần cách lần 7-10 ngày.

- Khi phát hiện vườn điều nhiễm bệnh cần tiến hành cắt bỏ những chồi, lá bị bệnh đem tiêu hủy sau đó dùng thuốc có hoạt chất: *Difenoconazole + Propiconazole, Azoxystrobin + Difenoconazole, ...*phun 2-3 lần, lần cách lần 7-10 ngày.

- Sử dụng thuốc bảo vệ thực vật theo nguyên tắc 04 đúng và đọc kỹ hướng dẫn của nhà sản xuất.
- Trang bị đầy đủ dụng cụ bảo hộ như: găng tay, khẩu trang, quần và áo bảo hộ lao động./.